

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRÂRE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

**a unor prevederi din Anexa la Legea contenciosului
administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000**

*(accesul la justiție al șefului și adjunctului
oficiului teritorial al Cancelariei de Stat)
(Sesizarea nr. 69g/2016)*

CHIȘINĂU

22 iulie 2016

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, statuând în componența:
DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 9 iunie 2016
și înregistrată la aceeași dată,
Examinând sesizarea menționată în ședință publică,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând în camera de consiliu,
Pronunță următoarea hotărâre:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a sintagmei „și adjunctul său” prevăzută la pct. 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, ridicată de către avocatul Valeriu Stănescu, în dosarul nr. 3-74/15, aflat pe rolul Judecătoriei Cimișlia.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 9 iunie 2016 de către dna Zinaida Aramă, judecător în cadrul Judecătoriei Cimișlia, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

3. Autorul excepției de neconstituționalitate a pretins, în esență, că prevederile pct. 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ, care exceptează șeful adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat de la adresarea în instanța de contencios administrativ, sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 20 și 54 din Constituție.

4. Prin decizia Curții Constituționale din 14 iunie 2016 sesizarea a fost declarată admisibilă, fără a prejudica fondul cauzei.

5. În procesul examinării sesizării, Curtea Constituțională a solicitat opinia Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului.

6. La ședința plenară publică a Curții, excepția de neconstituționalitate a fost susținută de avocatul Valeriu Stănescu. Guvernul a fost reprezentat de către dl Eduard Serbenco, viceministru al justiției, și dna Natalia Petcu, consultant principal în Direcția generală politici de descentralizare și administrare locală a Cancelariei de Stat. Reprezentantul Parlamentului nu a participat la ședința Curții.

CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI PRINCIPAL

7. La 13 octombrie 2015, Secretarul general adjunct al Cancelariei de Stat a emis Ordinul nr. 146-p, prin care l-a eliberat pe Gargaun Mihail din funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial Hîncești al Cancelariei de Stat.

8. La 3 decembrie 2015, Gargaun Mihail a depus la Judecătoria Cimișlia o acțiune în contencios administrativ împotriva Cancelariei de Stat, prin care a solicitat anularea ordinului de eliberare, restabilirea în funcție, achitarea despăgubirilor pentru perioada de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

9. În cadrul procesului, reprezentantul Cancelariei de Stat a solicitat încetarea procesului în temeiul art. 4 lit. a) și pct. 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ și art. 265 lit. a) al Codului de procedură civilă, motivând că acțiunea lui Gargaun Mihail este exceptată de la controlul judecătoresc.

10. În cadrul ședinței din 21 ianuarie 2016 avocatul Valeriu Stănescu a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „și adjunctul său” de la pct. 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și sesizarea Curții Constituționale.

11. Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 18 februarie 2016, s-a dispus încetarea procesului civil.

12. La 22 februarie 2016, avocatul Valeriu Stănescu a contestat cu recurs încheierea privind încetarea procesului din 18 februarie 2016, motivând că prima instanță urma să se pronunțe cu precădere asupra demersului său privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

13. La 12 aprilie 2016, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul și a casat încheierea primei instanțe, trimițând cauza pentru rejudecare în fond.

14. La 24 mai 2016, Judecătoria Cimișlia a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

15. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art.140) sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...] (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 54
Restrângerea exercițiului unor drepturi
sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sânt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

16. Prevederile relevante ale Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000 (republicată în M.O., ediție specială din 3 octombrie 2006) sunt următoarele:

Articolul 3
Obiectul acțiunii în contenciosul administrativ

„(1) Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de:

- a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi;
- b) subdiviziunile autorităților publice;
- c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

[...].

Articolul 4
Actele exceptate de la controlul judecătoresc

„Nu pot fi atacate în instanțele de contencios administrativ:

a) actele exclusiv politice ale Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului, precum și actele administrative cu caracter individual, emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern în exercițiul atribuțiilor prevăzute expres de normele constituționale sau legislative, ce țin de alegerea, numirea și destituirea din funcțiile publice cu responsabilități de protecție a intereselor generale ale statului sau ale instituțiilor publice a persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui interes politic sau public deosebit, conform listei prezentate în anexă, parte integrantă a prezentei legi;

[...]”

Anexă

Lista persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui
interes politic sau public deosebit, care sânt exceptate de la
adresarea în instanța de contencios administrativ

„[...]”

15. Șeful oficiului teritorial al Cancelariei de Stat **și adjunctul său**

[...]”

17. Prevederile relevante ale Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 (M.O., 2009, nr. 189-190, art. 923), sunt următoarele:

„5. Conducerea generală a Oficiului este asigurată de șeful Oficiului, care este reprezentantul Guvernului în teritoriu. Șeful Oficiului este numit în și eliberat din funcție prin hotărâre de Guvern, la propunerea secretarului general al Guvernului.

[...]

15. În activitatea sa șeful Oficiului este asistat de șefii adjuncți ai Oficiului, numiți în funcție și eliberați din funcție prin **hotărâre de Guvern**, la propunerea secretarului general al Guvernului. [...]”

ÎN DREPT

18. Din conținutul sesizării, Curtea observă că aceasta vizează, în esență, exceptarea de la controlul judecătoresc a unor persoane care dețin o funcție de demnitate publică.

19. Astfel, sesizarea se referă la un ansamblu de elemente și principii cu valoare constituțională conexe, precum accesul liber la justiție și limitele restrângerii acestui drept.

A. ADMISIBILITATEA

20. Prin decizia sa din 14 iunie 2016, Curtea a verificat întrunirea următoarelor condiții de admisibilitate:

(1) Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție

21. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, ține de competența Curții Constituționale.

(2) Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu

22. Fiind ridicată de către avocatul Valeriu Stănescu în dosarul nr. 3-74/15, care se află pe rolul Judecătoriei Cimișlia, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, astfel cum a fost stabilit prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

(3) Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei

23. Curtea reține că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

24. Curtea observă că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile pct. 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

(4) Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate

25. Curtea subliniază că prevederile contestate, în actuala redacție, nu au constituit obiect al controlului constituționalității.

26. Prin urmare, Curtea apreciază că sesizarea nu poate fi respinsă ca inadmisibilă și nu există nici un alt temei de sistare a procesului, în conformitate cu prevederile articolului 60 din Codul jurisdicției constituționale.

27. În același timp, deși în litigiul aflat pe rolul instanței de judecată este vizată doar funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, respectiv excepția de neconstituționalitate fiind ridicată doar în această parte, Curtea menționează că, ținând cont de faptul că atât „șeful”, cât și „șeful adjunct” al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sunt supuși acelorași reguli de numire, pct. 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ urmează a fi examinat integral.

28. Astfel, pentru a elucida aspectele abordate în sesizare, Curtea va examina pretinsa încălcare a articolului 20 din Constituție în partea ce ține de respectarea principiului accesului liber la justiție, luând în considerare atât principiile consacrate în jurisprudența sa, cât și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare - *Curtea Europeană*).

B. FONDUL CAUZEI

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 20 DIN CONSTITUȚIE

29. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile supuse controlului constituționalității încalcă articolul 20 din Constituție, potrivit căruia:

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

30. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul pretinde că exceptarea șefului adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat de la adresarea în instanța de contencios administrativ încalcă accesul la justiție, consacrat de articolul 20 din Constituție.

31. Autorul excepției menționează că, deși în urma modificărilor operate prin Hotărârea de Guvern nr. 333 din 23 martie 2016 șeful și adjunctul Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sunt numiți în funcție de către Guvern, anterior aceștia erau numiți de către Secretarul general al Cancelariei de Stat.

32. Astfel, autorul excepției susține că includerea la pct. 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ a funcției *de șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat*, care până la modificările din 2016 era numit în funcție prin ordinul Secretarului General al Guvernului, contravine art. 4 lit. a) din Legea contenciosului administrativ, potrivit căruia doar actele administrative cu caracter individual emise de Guvern sunt exceptate de la controlul judecătoresc.

B. Argumentele autorităților

33. În opinia prezentată, Președintele Republicii Moldova a menționat că persoanele exceptate de la controlul judecătoresc, incluse în Anexa la Legea contenciosului administrativ, se divizează în două categorii, și anume persoane oficiale exponente ale unui interes politic deosebit și ale unui interes public deosebit. Având în vedere că Parlamentul până în prezent nu a adoptat cadrul legal pertinent pentru delimitarea acestor categorii de persoane oficiale, Președintele consideră că și în cazul dat Curtea urmează să decidă cu discernământ dacă funcția în speță constituie o funcție oficială cu caracter public deosebit.

34. În opinia Guvernului, șeful adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat reprezintă o funcție de demnitate publică, exercitată prin mandat și obținută indirect prin numire în condițiile legii, iar potrivit articolului 22 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică mandatul demnitarului

poate înceta înainte de termen prin revocarea sau eliberarea din funcție a acestuia.

35. Guvernul susține că, întrucât persoanele menționate în Anexa la Legea contenciosului administrativ dețin funcții publice cu responsabilități de protecție a intereselor generale ale statului sau instituției publice, îngrădirea accesului la justiția administrativă a acestor persoane este justificată.

36. În opinia sa, Parlamentul a menționat că prevederile articolului 20 din Constituție se referă cu precădere la protecția drepturilor și obligațiilor civile, și nicidecum la protecția obligațiilor cu caracter politic. Având în vedere că articolul 43 din Constituție consacră dreptul persoanei la muncă, iar articolul 39 alin. (2) din Constituție – asigurarea accesului la o funcție publică, Parlamentul susține că acestea sunt două drepturi distincte, iar dacă sunt cumulate de o persoană fizică, acestea reprezintă un singur drept cu caracter politic.

C. Aprecierea Curții

1. Principii generale privind accesul la justiție al persoanelor de demnitate publică

37. Curtea subliniază că principiul accesului liber la justiție, consacrat de articolul 20 din Constituție, reprezintă facultatea oricărei persoane de a introduce o acțiune în justiție, implicând obligația corelativă a statului să soluționeze această acțiune.

38. Prin generalitatea formulării sale, articolul 20 permite oricărei persoane - cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid - accesul la justiție. Totodată, el permite accesul la justiție pentru apărarea oricărui drept sau libertăți și a oricărui interes legitim, indiferent dacă aceasta rezultă din Constituție sau din alte legi.

39. Accesul liber la justiție este consacrat ca un drept cetățenesc fundamental, atât prin articolul 6 pct.1 din Convenția Europeană, cât și prin articolul 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și prin articolul 14 pct.1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

40. În același timp, atât în jurisprudența Curții Constituționale, cât și în cea a Curții Europene s-a constatat în unanimitate că accesul liber la justiție nu este, în esență, un drept absolut și poate fi limitat atunci când limitările sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

41. Curtea Europeană a subliniat că limitările stabilite prin legislația națională nu pot afecta dreptul în substanța sa, ci trebuie să urmărească un scop legitim și să existe un raport de proporționalitate între măsurile stabilite și scopul urmărit.

42. În contextul celor elucidate, Curtea reține că accesul la justiție, ca un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, nu poate fi perceput în

HOTĂRÂRE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A UNOR PREVEDERI
DIN ANEXA LA LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV
(ACCESUL LA JUSTIȚIE AL ȘEFULUI ȘI ADJUNCTULUI
OFICIULUI TERITORIAL AL CANCELARIEI DE STAT)

lipsa garanțiilor impuse de articolul 6 pct.1 din Convenția Europeană, garanții la care se poate renunța numai în măsura invocată *supra*.

43. Cu referire la accesul la justiție al funcționarilor de stat, în cauza *Vilho Eskelinen ș.a. vs. Finlanda*, Curtea Europeană a stabilit că: „Pentru ca un Stat pârât să poată invoca în fața Curții statutul de funcționar al unui reclamant, în vederea neaplicării protecției oferite de articolul 6, sunt necesare două condiții. În primul rând, dreptul intern al Statului vizat trebuie să excludă în mod expres accesul la o instanță cu referire la postul sau categoria salariaților în cauză. În al doilea rând, această derogare trebuie să aibă drept bază motive obiective, legate de interesul Statului”.

44. Ținând cont de cerințele stabilite de Curtea Europeană în cauza *Vilho Eskelinen ș.a. vs. Finlanda*, Curtea a examinat categoriile de acte ce țin de numirea sau revocarea din funcție a persoanelor oficiale de stat care sunt exceptate de la controlul judecătoresc (HCC nr.10 din 16.04.2010, HCC nr. 29 din 21.12.2010).

45. Curtea a constatat că, potrivit art. 4 lit. a) din Legea contenciosului administrativ, legiuitorul a divizat persoanele oficiale în două categorii: 1) persoane oficiale exponente ale unui interes politic deosebit și 2) persoane oficiale exponente ale unui interes public deosebit.

46. Curtea a reținut că în prima categorie se includ persoanele ce dețin funcții politice în cadrul instituțiilor politice, care sunt eminamente persoane politice și care în exercitarea atribuțiilor trebuie să manifeste loialitate și consecvență pentru realizarea scopurilor politice. Astfel, Prim-ministrul, miniștrii trebuie să dea dovadă de consecvență, loialitate și atașament politic față de programul de guvernare, pentru îndeplinirea căruia au fost investiți în funcțiile respective. Realizând obiectivele de edificare a unei societăți democratice, statul poate limita căile de protecție a drepturilor speciale de muncă ale acestor persoane în instanțele judecătorești de drept comun sau specializate. Dacă pentru această categorie de persoane accesul la justiție, în funcție de caz, poate fi limitat, a doua categorie de persoane oficiale, în special cele numite pentru durata mandatului, necesită un anumit grad de independență. Atribuțiile de funcție ale acestor persoane nu comportă angajare directă în activitatea politică a statului, ele se conduc numai de lege, procedura instituirii și destituirii lor din funcție este expres prevăzută în legile speciale. Astfel, în scopul îndeplinirii cu bună-credință a funcțiilor publice și exercitării depline a mandatului pentru care au fost alese sau numite, în cazul în care apare un litigiu de muncă, aceste persoane **trebuie să se bucure de garanțiile unui proces echitabil.**

47. În acest sens, ținând cont de faptul că art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție abilitază Curtea Constituțională cu controlul constituționalității tuturor actelor adoptate de Parlament, Guvern și Președintele Republicii Moldova **fără a face distincție între actele normative și cele individuale**, Curtea a concluzionat că actele cu caracter individual, emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern, cu referire la persoanele oficiale exponente ale unui interes public deosebit, alese sau numite pe

durata mandatului, pot face obiect al controlului constituționalității **sub aspectul formei și al procedurii de adoptare.**

48. Totodată, Curtea subliniază că în Adresa la Hotărârea nr. 29 din 21.12.2010 a menționat pentru legislativ necesitatea de a opera în Anexa la Legea contenciosului administrativ o distincție între persoanele oficiale de stat, exponente ale unui interes *politic deosebit*, și persoanele oficiale de stat, exponente ale unui interes *public deosebit*, pentru a se exclude interpretarea eronată a legii și încălcarea art. 20 din Constituție, modificare care până în prezent nu a fost operată.

2. Aplicarea principiilor în prezenta cauză

49. Curtea constată că Anexa la Legea contenciosului administrativ stabilește lista persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui interes politic sau public deosebit, care sunt exceptate de la adresarea în instanța de contencios administrativ. Potrivit pct. 15 al Anexei, sunt exceptați de la adresarea în instanța de contencios administrativ și „*Șeful oficiului teritorial al Cancelariei de Stat și adjunctul său*”.

50. Curtea reține că, potrivit art. 4 lit. a) din Legea contenciosului administrativ, doar actele administrative cu caracter individual, ce țin de alegerea, numirea și destituirea din funcțiile publice a persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui interes politic sau public deosebit, **emise de Parlament, Președintele Republicii Moldova și Guvern, pot fi exceptate de la controlul judecătoresc.**

51. Curtea observă că, potrivit pct. 15 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, până la modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 333 din 23 martie 2016, adjunctul Oficiului **era numit și eliberat din funcție de secretarul general al Guvernului.**

52. Curtea constată că, prin Hotărârea Guvernului nr. 333 din 23 martie 2016, pct. 15 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat a fost modificat, astfel, adjunctul fiind numit și eliberat din funcție **prin hotărâre de Guvern**, la propunerea secretarului general al Guvernului.

53. Curtea menționează că deși art. 4 din Legea contenciosului administrativ indică expres că nu pot fi contestate în instanța de contencios administrativ **doar actele emise de către Parlament, Președintele Republicii Moldova și Guvern**, Anexa la lege excepta de la adresarea în instanța de judecată și persoanele care erau numite și destituite din funcție prin **acte administrative departamentale**, în speță actul secretarului general al Guvernului (adjunctului acestuia) de numire și destituire din funcție a *adjunctului oficiului teritorial al Cancelariei de Stat*.

54. Astfel, Curtea subliniază că la includerea acestei funcții în lista persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui interes politic sau public deosebit, ale căror acte de numire sau revocare sunt exceptate de la

controlul judecătoresc, **legiutorul nu a ținut cont de ansamblul prevederilor normative.** În acest sens, Curtea reține că interdicția de a contesta în instanța de judecată ordinul secretarului general al Guvernului este contrară articolului 20 din Constituție.

55. Curtea reține că, deși în urma modificărilor operate prin Hotărârea Guvernului nr. 333 din 23 martie 2016 la Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, similar șefului Oficiului, și adjunctul este numit și eliberat **prin hotărâre de Guvern**, Curtea urmează să stabilească dacă corespunde prevederilor constituționale excluderea de la controlul judecătoresc a actelor de numire și destituire din funcție a șefului și adjunctului Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, **ținând cont de statutul acestei funcții și raționamentele expuse în jurisprudența constituțională.**

56. Astfel, în jurisprudența sa (HCC nr.10 din 16.04.2010, HCC nr. 29 din 21.12.2010), Curtea a justificat limitarea căilor de protecție a drepturilor speciale de muncă ale persoanelor oficiale exponente ale unui **interes politic** deosebit, însă nu a reținut această justificare pentru persoanele exponente ale unui **interes public** deosebit, atribuțiile de funcție ale cărora nu comportă angajare directă în activitatea politică a statului.

57. În acest sens, Curtea a stabilit că actele cu caracter individual, emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern în privința persoanelor, condițiile de numire și destituire a cărora sunt stabilite prin lege, ***vor face obiect al controlului constituționalității sub aspectul formei și procedurii de adoptare.***

58. Cu referire la speța examinată, Curtea reține că, potrivit Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, șeful și adjunctul Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sunt persoane de demnitate publică. În același timp, Curtea constată că pentru aceste funcții cadrul normativ **nu stabilește criterii de numire sau destituire.**

59. Curtea menționează că Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat reprezintă subdiviziuni ale Cancelariei de Stat menite să realizeze în teritoriu controlul administrativ de legalitate al actelor autorităților administrației publice locale.

60. Potrivit Legii privind administrația publică locală, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea este supusă controlului administrativ, care include controlul legalității și controlul oportunității, realizat de către Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale.

61. Astfel, având în vedere competențele funcționale, Curtea menționează că respectivele funcții **nu se înscriu în categoria funcțiilor politice**, care să justifice excluderea persoanelor care le dețin de la protecția drepturilor speciale de muncă.

62. Curtea menționează că persoanele respective **sunt antrenate în raporturi speciale de muncă.** Ca urmare, deși acestea sunt numite și revocate din funcție prin Hotărâre de Guvern în lipsa unor criterii strict

determinate, ele **beneficiază de drepturi și garanții speciale de muncă**, ce decurg din normele generale ale legislației muncii și ținând cont de particularitățile contractelor administrative.

63. Curtea reține că, spre deosebire de actele de numire și revocare din funcție a altor persoane oficiale de stat, hotărârea Guvernului în privința șefului și adjunctului Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat nu poate fi supusă controlului de constituționalitate. Or, în jurisprudența sa, Curtea a menționat că vor fi supuse controlului de constituționalitate actele de numire sau revocare a persoanelor exponente ale unui interes public deosebit, desemnate în funcție pe durata unui mandat, în privința cărora legea stabilește **criterii clare de numire și destituire**. Totodată, Curtea subliniază că această funcție nu este nici una consfințită la nivel constituțional.

64. Ținând cont de cele menționate, Curtea reține că exceptarea actelor de numire și revocare din funcție a șefului și adjunctului Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat de la contestarea în instanța de contencios administrativ privează aceste persoane de dreptul de acces liber la justiție și, într-un final, de dreptul la un proces echitabil, contrar articolului 20 din Constituție.

Din aceste motive, în temeiul articolului 140 alin. (2) din Constituție și articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 6, 61, 62 lit. a) și 68 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. *Se admite* excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul Valeriu Stănescu în dosarul nr. 3-74/15, pendinte la Judecătoria Cimișlia.

2. *Se declară neconstituțional* punctul 15 din Anexa la Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

3. Prezenta hotărâre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău, 22 iulie 2016
HCC nr. 22
Dosarul nr. 69g/2016*